helion.pl
KSIĘGARNIA INTERNETOWA · WYDAWNICTWO

IDŹ DO
PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ
SPIS TREŚCI

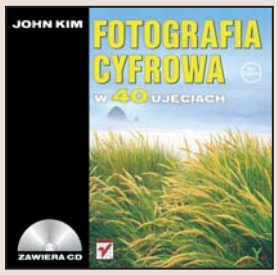
KATALOG KSIĄŻEK
KATALOG ONLINE
ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

TWÓJ KOSZYK
DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE
ZAMÓW INFORMACJE O NOWOŚCIACH
ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA
FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

Fotografiia cyfrowa w 40 ujęciach

Autor: John Kim
Tłumaczenie: Piotr Cieślak
ISBN: 83-7361-424-9
Tytuł oryginału: 40 Digital Photography Techniques
Format: B5, stron: 200

Aparaty cyfrowe są z wielu powodów znacznie lepsze od aparatów tradycyjnych. Po pierwsze, dzięki możliwości natychmiastowego podglądu kadru na wbudowanym wyświetlaczu LCD ułatwiają one zrobienie dobrze skomponowanego zdjęcia. Po drugie, nie trzeba wywoływać filmu, wystarczy zamówić tylko te odbitki, na których nam naprawdę zależy – dzięki czemu możemy znacznie zredukować koszty naszego hobby. Po trzecie, zdjęciami cyfrowymi zdecydowanie łatwiej i szybciej można podzielić się z przyjaciółmi.

„Fotografia cyfrowa w 40 ujęciach" to znacznie więcej niż wyjaśnienie zasad działania aparatu cyfrowego, to podróż po fantastycznej krainie fotografii cyfrowej. Książka prezentuje czterdzieści podstawowych technik fotografowania i użytkowania „cyfrówek". Autor zaczyna od porównania aparatu cyfrowego z aparatem tradycyjnym, następnie wprowadza w zagadnienia związane z użytkowaniem aparatu cyfrowego, stopniowo zagłębiając się w coraz bardziej złożone problemy fotografii cyfrowej. Dzięki temu książka wspaniale nadaje się również dla początkujących miłośników tej dyscypliny.

Dzięki tej książce dowiesz się, jak:

- Wybrać najwłaściwszy dla siebie aparat cyfrowy i korzystać z niego,
- Robić doskonałe, ostre zdjęcia,
- Posługiwać się różnymi źródłami światła,
- Robić urzekające portrety dorosłych i dzieci,
- Sporządzić interesujący album zdjęciowy,
- Fotografować w śnieżne lub deszczowe dni, o wschodzie i zachodzie słońca, a także w nocy,
- Fotografować wszystko, począwszy od krajobrazów i architektury, a skończywszy na przedmiotach użytkowych, potrawach, samochodach i zwierzętach,
- Przenosić, edytować i drukować zdjęcia, a także publikować je w sieci.

Wydawnictwo Helion
ul. Chopina 6
44-100 Gliwice
tel. (32)230-98-63
e-mail: helion@helion.pl

Contents

Wstęp | Poznajemy aparat cyfrowy 6

Porównanie aparatu cyfrowego z tradycyjnym 8
Budowa i podstawowe funkcje aparatu 11
Wybór odpowiedniego aparatu cyfrowego 18
Wyposażanie aparatu cyfrowego w dodatkowe akcesoria 21

Rozdział 1. | Podstawy fotografii 24

1 Konserwacja aparatu fotograficznego 26
2 Przygotowanie do robienia zdjęć 29
3 Jak zapobiec wstrząsom aparatu i rozmywaniu ujęć? 31
4 Zmiana wielkości i jakości zdjęcia 36
5 Blokowanie ostrości 39
6 Posługiwanie się obiektywami 41
7 Sterowanie naświetleniem 46
8 Kompozycja ujęcia 51

Rozdział 2. | Funkcje zaawansowane 58

9 Praca ze światłem 60
10 Posługiwanie się lampą błyskową 65
11 Zdjęcia czarno-białe i sepia 70
12 Zbliżenia i fotografowanie niewielkich obiektów 72
13 Zdjęcia seryjne 77
14 Balans bieli 82

Rozdział 3. | Fotografowanie ludzi 88

15 Jak fotografować ludzi? 90
16 Zmiana kąta i odległości od fotografowanej osoby 96
17 Zastosowanie ostrości wybiórczej 98
18 Fotografowanie dzieci 101
19 Autoportrety 105
20 Posługiwanie się światłem 109
21 Filtry korekcyjne 112

Rozdział 4. | Krajobrazy 116

22 Podstawy fotografii krajobrazowej 118
23 Zdjęcia z wakacji 123
24 Fotografie wykonywane w deszczowe dni 127
25 Pada śnieg 130
26 Fotografowanie nocą 132
27 Wschody i zachody słońca 136

Rozdział 5. | Popularne tematy w nowym ujęciu 140

28 Fotografowanie potraw 142
29 Zdjęcia przedmiotów 145
30 Fotografowanie samochodów 149
31 Zdjęcia obiektów architektonicznych 152
32 Fotografowanie w muzeum lub w galerii sztuki 155
33 Fotografowanie zwierząt 159
34 Zdjęcia panoramiczne 162
35 Fotografowanie obrazu na ekranie TV 167
36 Filmowanie i oglądanie filmów 170

Rozdział 6. | Gdy zdjęcia są już gotowe... 172

37 Podłączenie aparatu do komputera i przesyłanie zdjęć 174
38 Zarządzanie i przechowywanie kolekcji zdjęć 179
39 Drukowanie zdjęć 183
40 Tworzenie własnej galerii zdjęć 188

Rozdział 4

Krajobrazy

O ile do fotografowania ludzi niezbędny jest szybki refleks pozwalający uchwycić odpowiedni moment, o tyle do zdjęć krajobrazowych zazwyczaj bardziej przydaje się cierpliwość. Powiedziałem „zazwyczaj", gdyż jeśli przez przypadek nie znalazłeś się właśnie na trasie tornada lub innego niezwykłego fenomenu natury, pejzaże i miejskie krajobrazy są zwykle ujęciami dość statycznymi.

Podczas fotografowania krajobrazów nie ma powodów do pośpiechu. Możesz spokojnie poświęcić czas na dobór właściwego obiektywu, wypróbować różne kompozycje i czekać na właściwe oświetlenie lub czas do wykonania zdjęcia.

22

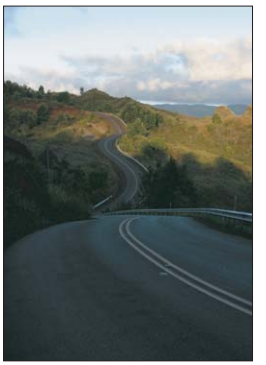

Podstawy fotografii krajobrazowej

Jedną z podstawowych cech fotografa umożliwiających wykonywanie doskonałych zdjęć jest wrażliwość na otaczające piękno. Następnym razem, gdy zobaczysz piękną fotografię, przyjrzyj się jej uważnie i zwróć uwagę, w jaki sposób została zrobiona. W przypadku zdjęć krajobrazowych musisz wyrobić sobie zmysł pozwalający na ocenę oświetlenia scenerii i sposobu, w jaki światło słoneczne zmienia jej nastrój. Musisz także poznać zasady rządzące poprawną kompozycją tego typu zdjęć.

Wybór scenerii

Pomijając niektóre ekstremalne sytuacje, w jakich możesz się znaleźć np. podczas fotografowania przyrody na safari, odpowiedniego miejsca do zdjęcia powinieneś zawsze szukać na piechotę. Wysiądź więc z samochodu, a gdy jakiś widok przykuje Twoją uwagę, będziesz instynktownie wiedział, że znalazłeś właściwe miejsce. Teraz pozostaje jedynie cierpliwie poczekać na właściwy moment, oświetlenie i warunki pogodowe, by móc zrobić doskonałe zdjęcie.

▲ Okazji do zdjęć powinieneś szukać niestrudzenie

Kompozycja to podstawa

▶▶▶ Pozioma czy pionowa?

Kompozycja to jeden z kluczowych elementów w przypadku fotografii krajobrazowej, dlatego musisz dużo eksperymentować z różnymi formami kompozycji. W poszukiwaniach pomoże Ci informacja, że fotografie poziome nacechowane są stabilnością i podkreślają szerokość sceny, zaś pionowe uwypuklają wysokość i głębię.

▲ Zdjęcie poziome daje wrażenie stabilności

▲ Pionowe zdjęcie podkreśla wysokość

▶▶▶ Kąt, pod jakim robisz zdjęcie

Ważnym aspektem, który powinieneś wziąć pod uwagę, jest kąt, pod jakim robisz zdjęcie. Zdjęcie wykonane z niskiej perspektywy akcentuje wrażenie ruchu i jednocześnie podkreśla rozmiar i rozmach głównego motywu, podczas gdy zdjęcia wykonywane z pewnej wysokości dają subiektywne wrażenie zamknięcia sceny. Przy pewnej dozie praktyki wyrobisz sobie umiejętność pozwalającą na prawidłowe oszacowanie i wybór takiego kąta fotografowania, przy którym dana kompozycja będzie wyglądać najlepiej.

▲ Zdjęcie z niskiej perspektywy jest dynamiczne, a jednocześnie podkreśla rozmach obiektu

▲ Zdjęcie wykonane z wysokiej perspektywy redukuje znaczenie dalszego planu i nadaje kompozycji zamknięty charakter

▶▶▶ Równowaga

Jeśli kompozycja nie jest zrównoważona, zdjęcie będzie wyglądało źle, nawet jeśli przedstawia wspaniałą scenerię.

▲ Horyzont jest przekrzywiony, co sprawia, że równowaga zdjęcia została zachwiana

▲ Poprawione zdjęcie wygląda znacznie lepiej

▶▶▶ Zerwij ze schematem

Konwencjonalne zdjęcia krajobrazowe umieszczają główny punkt zainteresowania w środku kadru. Taki rodzaj kompozycji nie jest zły, lecz po pewnym czasie może stać się nużący. Spróbuj śmiało umieścić temat zdjęcia poza środkową częścią kadru, aby uzyskać intrygujące rezultaty.

▲ Pomyśl o możliwych położeniach tematu zdjęcia i wypróbuj je

▶▶▶ Uprość tło

Na dobrym zdjęciu krajobrazowym główny motyw harmonizuje z otoczeniem. Jednym ze sposobów osiągnięcia tego celu jest skupienie uwagi oglądającego na temacie zdjęcia i jednoczesne uproszczenie tła i usunięcie zbędnych elementów. To dlatego zdjęcia krajobrazowe określamy czasem jako dzieła sztuki upraszczania.

▶ Usuń zbędne elementy z tła, aby podkreślić znaczenie głównego motywu zdjęcia

Nieskończona głębia ostrości i ostrość wybiórcza

▶▶▶ Nieskończona głębia ostrości

Technika ta stosowana jest często w fotografii krajobrazowej do zachowania ostrości w całym kadrze. Efekt ten w aparatach półautomatycznych uzyskiwany jest dzięki zastosowaniu obiektywu szerokokątnego i jednocześnie znacznej przysłony (f/8 lub większej). W aparatach automatycznych widok można oddalić, zmniejszając ogniskową do wielkości odpowiedniej dla obiektywów szerokokątnych i wybierając tryb krajobrazowy pracy aparatu. W trybie tym ostrość ustawiana jest w nieskończoności.

▲ Wykorzystaj nieskończoną głębię ostrości do robienia zdjęć panoramicznyc

▶▶▶ Ostrość wybiórcza

Zastosowanie techniki ostrości wybiórczej wymaga niewielkiej przysłony (od f/2,4 do f/4), w przypadku gdy chcesz skupić ostrość na konkretnym obiekcie. Możesz tego dokonać, ustawiając aparat w tryb teleobiektywu, lub też — jeśli dysponujesz obiektywem typu *zoom* — wykorzystać ogniskową wynoszącą 70 mm lub więcej.

W zależności od odległości dzielącej obiekt od aparatu, do wykonania zdjęcia w technice ostrości wybiórczej możesz także użyć trybu portretowego lub trybu zbliżenia i korzystając z opcji *zoom*, zmienić ogniskową do wartości charakterystycznych dla teleobiektywów.

▲ Zastosuj technikę ostrości wybiórczej, aby zaakcentować obecność wybranego obiektu

Zmieniające się oświetlenie

Oprócz kompozycji, drugim niezmiernie istotnym elementem fotografii krajobrazowej jest oświetlenie. Zmienia się ono nieustannie w ciągu dnia, co sprawia, że zdjęcia tej samej scenerii wykonane o różnych porach są całkowicie inne.

▶ Zdjęcia o świcie

Musisz uwrażliwić się na zmieniające się warunki oświetlenia, aby wychwycić odpowiedni moment do zrobienia zdjęcia, przedstawiającego fotografowaną scenę w odpowiednim dlań nastroju. Zwróć też uwagę na kierunek padania światła. Ogólnie rzecz biorąc, oświetlenie padające od tyłu podkreśla sylwety gór i kształty krajobrazu, podczas gdy światło padające pod kątem lub z boku uwypukla kontury i teksturę terenu.

▲ Zdjęcie wykonane w środku dnia

▲ Oświetlenie od tyłu podkreśliło kontury i kształty liści

▲ Zdjęcia o zachodzie słońca

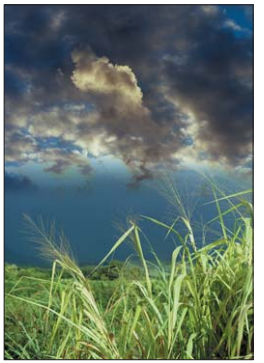

V Wykorzystanie doświetlającego błysku lampy

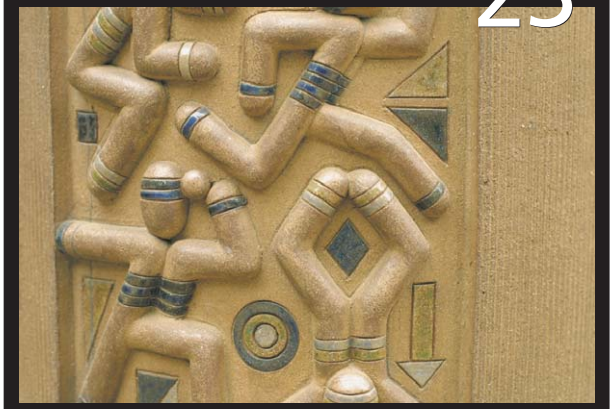
Choć lampa błyskowa zazwyczaj stosowana jest do oświetlania miejsc, w których panuje ciemność, zastosowanie jej podczas fotografowania natury może przynieść wspaniałe rezultaty. Wybierz tryb wypełniający lampy błyskowej (*Fill Flash*), ustaw ostrość na pobliskim obiekcie znajdującym się na pierwszym planie, a następnie wciśnij spust migawki. Ponieważ światło lampy błyskowej nie zostanie rozproszone na dużym obszarze, wybrany obiekt będzie wyraźnie odcinał się od tła.

▲▶ Błysk doświetlający lampy może nadać fotografiom większą głębię

23

Zdjęcia z wakacji

Ponieważ aparat fotograficzny jest jednym z najważniejszych towarzyszy turysty w XXI wieku, kolejny fragment rozdziału przygotowałem w taki sposób, by opisać najistotniejsze zagadnienia, jakie może napotkać na swej drodze fotograf obieżyświat. Dowiesz się, jak nie przegapić okazji do zrobienia interesujących zdjęć podczas podróży, a także poznasz kilka interesujących technik i sztuczek.

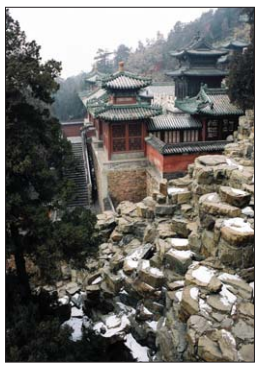
Atrakcje turystyczne

W celu zrobienia dobrego zdjęcia atrakcji turystycznej znajdź miejsce, z którego możesz zrobić zdjęcie z interesującego kąta i zadbaj o to, by ani ludzie, ani budynki nie przesłaniały Twojego widoku. Latem lub podczas długich weekendów zadanie to może być znacznie utrudnione, albowiem podobnych Tobie amatorów fotografowania możesz napotkać nieprzebrane rzesze. Zimą jest znacznie łatwiej zrobić dobre, czyste zdjęcie obejmujące zaledwie nielicznych, lub nawet żadnego amatora fotografii, co znacznie podniesie walory artystyczne Twojej kompozycji.

▶▶▶ Bądź oryginalny!

Wielu ludzi, choćby dzięki pocztówkom lub albumom podróżniczym, doskonale wie, jak wyglądają słynne atrakcje turystyczne, choć w życiu nie widzieli ich na własne oczy. Dzieje się tak dlatego, że większość z nas fotografuje je z tego samego, upatrzonego punktu. Powinieneś zatem próbować fotografować z mniej popularnych miejsc lub włączać do swoich zdjęć rzadziej prezentowane elementy, aby Twoje pamiątki z wakacji były oryginalne i wyraźnie odróżniały się od zdjęć przywiezionych przez kogoś innego.

▶ Niestrudzenie szukaj niepowtarzalnych ujęć

▶▶▶ Postaw na różnorodność

W trakcie fotografowania zadbaj o różnorodność kompozycji. Powinieneś pomyśleć o własnym, indywidualnym stylu zdjęć. Jeśli pozwalają Ci na to warunki czasowe, odwiedź te same miejsca nocą, by wykonać kilka zdjęć o całkiem innym nastroju. Niektóre scenerie lub miejsca, których wygląd w trakcie dnia jest przytłumiony lub szary ze względu na zanieczyszczenie powietrza, będą prezentować się znacznie lepiej w nocy, jeśli tylko zostaną odpowiednio oświetlone.

▲ Zdjęcia słynnych miejsc to kluczowe elementy albumu z podróży

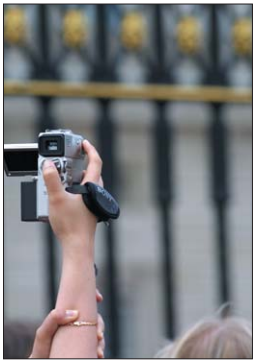
▲ Spróbuj zrobić kilka zdjęć także nocą

▶▶▶ Niecodzienne zdarzenia

Niekiedy w atrakcyjnych pod względem turystycznym miejscach mają miejsce interesujące wydarzenia. Uniknij przepychanki w tłumie i znajdź dobre miejsce do fotografowania wcześniej niż inni.

▲ Zbadaj teren w poszukiwaniu dobrego miejsca, z którego będziesz mógł obserwować zdarzenie

Ludzie, miejsca i obiekty

Choć większość zdjęć z wakacji to krajobrazy, staraj się nie poprzestawać wyłącznie na nich. Twój album z podróży powinien zawierać interesującą mieszankę pejzaży, autoportretów i zdjęć Twoich towarzyszy podróży, dzięki czemu będziecie mogli cieszyć się wspomnieniami wspólnie spędzonych chwil.

▶▶▶ Wyraz twarzy

Bądź szczery i uważny — zarejestruj cały szereg różnych nastrojów oddających zalety i wady Twojej wycieczki.

▲ Uśmiech, proszę!

▶▶▶ Miejsca godne zapamiętania

Zachowaj na zdjęciach łatwo rozpoznawalne symbole lub inne obiekty unikatowe dla miejsca, w którym się znalazłeś. Tabliczka z nazwą ulicy pozwoli przypomnieć, gdzie dokładnie byłeś, szczególnie jeśli Twoja wyprawa jest spontaniczną podróżą w nieznane. Interesujące i niepowtarzalne obiekty stanowią też znakomitą kanwę do opowieści i rozmów po powrocie do rodzinnego domu i podczas spotkań wśród przyjaciół.

▲ Na rozdrożach

▶▶▶ Zdjęcia z wnętrza pojazdu

Niekiedy akurat w trakcie podróży trafia się niesamowity widok za oknem. Zwiększ czułość (ISO) aparatu, aby wykonać ostrzejsze i wyraźniejsze zdjęcie.

▲ Zdjęcie zrobione podczas jazdy będzie lekko rozmyte

Zdjęcia wykonywane zza okna.

- Umieść aparat fotograficzny pod pewnym kątem do okna i tak blisko niego, jak to tylko będzie możliwe.
- Wybierz tryb krajobrazowy pracy aparatu i ustaw ostrość na nieskończoność. Jeśli pozostawisz tryb automatycznego doboru ostrości, może się zdarzyć, że zostanie ona ustawiona na szybie pojazdu. W takim wypadku sceneria za oknem zostanie silnie rozmyta.

▲ Zrób zdjęcie pod pewnym kątem, aby uniknąć sfotografowania odbić na szybie autobusu.

▲ Robiąc to zdjęcie, nie ustawiłem trybu krajobrazowego aparatu, chciałem bowiem sfotografować wzorzyste kryształki lodu, jakie utworzyły się na szybie samolotu

▶▶▶ Główny motyw i tło kompozycji

Jeśli staniesz zbyt blisko głównego obiektu zdjęcia, zlekceważysz scenerię, lecz jeśli staniesz zbyt daleko — obiekt scali się z tłem. Aby uzyskać odpowiednie proporcje pomiędzy tłem a motywem zdjęcia, fotografuj z takiej odległości i kąta, aby zachować równowagę pomiędzy obydwoma elementami.

24 Fotografie wykonywane w deszczowe dni

Deszczowe dni wspaniale nadają się do fotografowania pejzaży, gdyż padający deszcz, który delikatną mgłą i kroplami wody spowija otaczający Cię krajobraz, rozmyje barwy i zmniejszy kontrast, nadając fotografii malarski sztych i wygląd.

W tym podrozdziale dowiesz się, w jaki sposób zabezpieczyć aparat przed deszczem i w jaki sposób fotografować, gdy pada.

Zabezpieczenie aparatu

Aparaty cyfrowe, podobnie jak wszystkie inne urządzenia elektroniczne, są bardzo wrażliwe na wodę i wilgoć. Musisz zadbać o to, by dokładnie zabezpieczyć swój aparat przed deszczem. Większość ludzi fotografuje, trzymając w jednym ręku aparat, w drugim zaś parasolkę. Metoda ta nie jest godna polecenia, choćby z tego względu, że silniejszy podmuch wiatru może zamoczyć aparat strugą deszczu. Poniżej przedstawiłem kilka sposobów zabezpieczenia aparatu fotograficznego.

▶▶▶ Wodoszczelny futerał

Najpewniejszą metodą jest wykorzystanie wodoszczelnego futerału, który przeznaczony jest do wykonywania zdjęć podwodnych. Ze względu na astronomiczną cenę tego typu urządzeń, rozwiązanie to nie należy do praktycznych.

▲ Najpewniejszym zabezpieczeniem jest założenie specjalnego, wodoszczelnego futerału, lecz urządzenia te są bardzo drogie

▶▶▶ Folia

Weź zwykłą folię z tworzywa sztucznego, jakich zazwyczaj pełno jest w gospodarstwie domowym i owiń nią aparat, robiąc otwór na obiektyw. To niedroga opcja dedykowana amatorom.

▲ Owiń aparat foliową torebką

▶▶▶ Wodoodporny pokrowiec

Wodoodporne pokrowce całkiem dobrze radzą sobie z nieprzepuszczaniem wody do swego wnętrza, a przy tym są tanie, co czyni je zarówno praktycznym, jak i efektywnym nabytkiem.

▲ Wodoodporne pokrowce nadają się świetnie nie tylko na deszczowe dni, równie dobrze spisują się zimą

Jeśli wszystko inne zawiedzie...

Jeśli nie możesz uchronić aparatu przed deszczem, spróbuj fotografować świat z wnętrza, w bezpiecznym miejscu.

Uwaga!

Mając na względzie własne bezpieczeństwo, nie wychodź na zewnątrz podczas burzy.

▶ Zdjęcie zrobione z wnętrza budynku

Kilka porad

Gdy aparat jest niestabilny

W deszczowe dni możesz być zmuszony do wydłużenia stosowanego czasu otwarcia migawki, ze względu na gorsze warunki oświetleniowe. W przypadku aparatów automatycznych możesz wypróbować tryb przeznaczony do robienia zdjęć we wnętrzach budynków (*Party*/*Indoor*). Ponieważ zwiększa to ryzyko wystąpienia niepożądanych rozmyć obrazu, zaleca się w takich przypadkach wykorzystanie statywu.

Sztuczny deszcz

Nie lubisz moknąć? Spróbuj zrobić sztuczny deszcz za pomocą ogrodowego węża. Będziesz mógł nie tylko naśladować efekt letniej ulewy, lecz także dowolnie sterować padającą wodą.

Wyraziste akcenty

Jeśli fotografowana scena jest niemal jednolicie szara i posępna, spróbuj tak skomponować zdjęcie, by na pierwszym planie umieścić jaśniejszy, wyraźny akcent.

▲ Wyraźnym akcentem mogą być kwiaty…

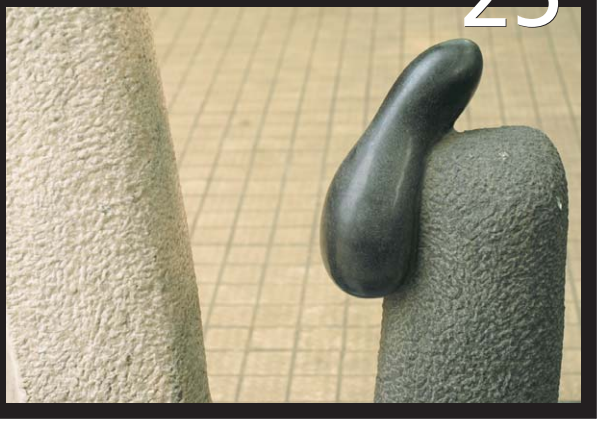

▲ …lub liście lotosu

Zdjęcia kropel deszczu

Jeśli chcesz uchwycić na zdjęciu padające krople deszczu, ustaw scenę tak, by jej tło było stosunkowo ciemne. Wybierz czas otwarcia migawki pomiędzy 1/250 a 1/1000 sekundy lub przestaw aparat w tryb fotografowania wydarzeń sportowych.

Deszczowy nastrój możesz również osiągnąć, fotografując rosę na liściach, krople deszczu uderzające o szybę lub ludzi ukrytych pod parasolami. Korzystając z opisywanej wcześniej techniki ostrości wybiórczej (tryb portretowy lub zbliżenie) i teleobiektywu, możesz uzyskać na zdjęciach baśniowy, tajemniczy nastrój.

25 Pada śnieg

Zalecenia dotyczące robienia zdjęć w śnieżny dzień z grubsza pokrywają się z tymi, które poruszyliśmy w przypadku fotografowania podczas deszczu. Niemniej jednak istnieją pewne istotne czynniki, o jakich należy pamiętać, zabezpieczając aparat przed śniegiem.

Bateria

Poza uszczelnieniem aparatu przed wodą, powinieneś zawsze mieć pod ręką zapasową baterię. Na mrozie baterie znacznie szybciej się wyczerpują, staraj się więc przechowywać je w cieple, trzymając je na przykład w kieszeni.

Czas otwarcia migawki

Ustaw czas otwarcia migawki krótszy niż 1/100 sekundy lub skorzystaj z trybu przeznaczonego do fotografowania wydarzeń sportowych. Dzięki temu uda Ci się uchwycić na zdjęciu padające płatki śniegu. Wciśnij spust migawki, gdy tylko znajdziesz właściwą proporcję pomiędzy padającym śniegiem a głównym motywem zdjęcia.

▲ Zatrzymaj w kadrze właściwy moment przy krótkim czasie migawki

▲ Długi czas otwarcia migawki nadał sfotografowanej rzece jedwabistą teksturę, wzbogacając baśniowy klimat fotografii

Filtr polaryzacyjny

Przejrzysty poranek lub noc najlepiej nadają się do fotografowania ośnieżonych krajobrazów. Jeśli dysponujesz filtrem polaryzacyjnym (*PL*), wykorzystaj go do zwiększenia kontrastu i nasycenia barw zdjęcia.

▲ Wykorzystaj filtr polaryzacyjny do zwiększenia kontrastu zdjęcia

Ekspozycja

Jednym z najistotniejszych czynników w przypadku krajobrazu pokrytego śniegiem jest właściwe naświetlenie. Ponieważ śnieg jest biały, a miernik Twojego aparatu fotograficznego skalibrowany jest na wartość odpowiadającą 18% szarości, odczyt naświetlenia w przypadku nakierowania celownika na śnieg będzie przekłamany. Jeśli nie skorygujesz we właściwy sposób tego błędu, Twoje fotografie będą niedoświetlone, a śnieg, zamiast białego, będzie szary.

Problemu tego możesz uniknąć, zwiększając naświetlenie zdjęcia. Choć może to zależeć od warunków pogodowych i ilości leżącego śniegu, zwiększenie naświetlenia o jedną działkę bądź 1/2 działki zazwyczaj likwiduje efekt niedoświetlenia. Jeśli Twój aparat oferuje funkcję automatycznego naświetlania kolejnych ujęć z ekspozycją różniącą się o zadaną wartość (*AEB* lub *Auto Exposure Bracketing*), możesz wykorzystać ją w celu osiągnięcia satysfakcjonujących rezultatów.

▲ Ekspozycja zwiększona o jedną działkę

▶ Fotografie szarych, miejskich pejzaży mogą znacznie zyskać na czystości i przejrzystości, jeśli miasto będzie pokryte warstwą śniegu

26 Fotografowanie nocą

Początkujący fotografowie zazwyczaj unikają fotografowania nocą pod gołym niebem, gdyż zdjęcia takie wymagają wykorzystania statywu lub innych akcesoriów, trudniej jest także uzyskać odpowiednie naświetlenie obrazu. Czytając ten fragment rozdziału, przekonasz się, że uzyskanie wspaniałych nocnych fotografii miasta czy uzyskanie efektu smug za światłami jadących pojazdów wcale nie jest takie trudne, jak mogłoby się wydawać.

Światła miasta

Źródła światła takie jak latarnie uliczne, reflektory samochodów, neony czy jaskrawo oświetlone budynki i przestrzenie stwarzają wiele okazji do fotografowania miasta nocą. Jeśli dobrze przemyślisz swoje działania, możesz wykonać urzekające zdjęcia rozświetlonych scenerii odcinających się od ciemnego, nocnego nieba.

▶▶▶ Drgania aparatu

Fotografowanie nocą — ze względu na długie czasy naświetlania — wymaga zastosowania statywu lub innej podpórki, która pomoże utrzymać aparat w bezruchu przez pewien czas. Profesjonalni fotografowie wykorzystują również przewodowy lub bezprzewodowy wyzwalacz migawki aparatu, aby zapobiec początkowemu wstrząsowi, który zostanie bezlitośnie ujawniony na zdjęciu. Akcesoria takie nie będą niezbędne początkującym amatorom fotografowania. Wystarczy delikatnie, lecz stanowczo wcisnąć spust migawki na korpusie aparatu.

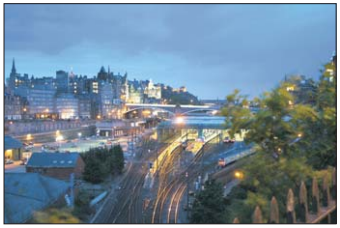
▶▶▶ Czas otwarcia migawki

Do tego typu zdjęć niezbędny jest aparat, który umożliwia zastosowanie czasu otwarcia migawki wynoszącego sekundę lub więcej.

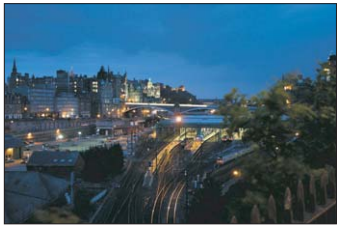
▶▶▶ Korekta naświetlenia

Zastosowanie automatycznej kalibracji ekspozycji w przypadku nocnych zdjęć miasta spowoduje, że zrobione zdjęcia będą miały bardzo ciemne tło. Możesz spróbować skorygować ten błąd, zwiększając ekspozycję za pomocą funkcji korygującej naświetlenie. Sprawi to, że Twoje fotografie będą jaśniejsze, lecz jednocześnie nie pozwolą one oddać rzeczywistego klimatu sceny. Aby lepiej odzwierciedlić prawdziwą kolorystykę fotografowanej scenerii, ustaw aparat w punktowy tryb pomiaru naświetlenia i zmniejsz ekspozycję o 1/2 działki.

Jeśli Twój aparat nie pozwala na wykonanie korekty naświetlenia, ustaw go w tryb *Night Landscape*, w którym zostaje wyłączona lampa błyskowa, a długi czas naświetlania pozwala właściwie uchwycić światła miasta.

▲ Zwiększenie ekspozycji w trybie automatycznej kalibracji naświetlenia spowoduje nadmierne rozjaśnienie fotografii

▲ Zastosowanie punktowego pomiaru naświetlenia, przy jednoczesnej redukcji ekspozycji o 1/2 działki, pozwoli na lepsze odzwierciedlenie nastroju sceny

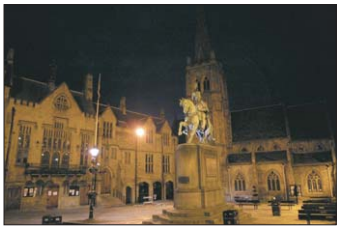

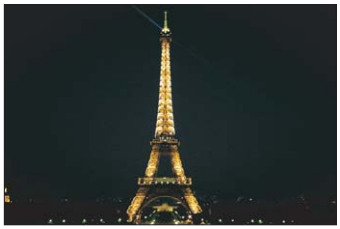

▲ Fotografie wykonane o zachodzie słońca i o świcie mają błękitny odcień

▶▶▶ Pora nocy

Określenie „fotografia nocna" odnosi się do zdjęć wykonanych od zachodu do wschodu słońca. Fotografie zrobione o świcie i zachodzie słońca mają specyficzne, błękitne zabarwienie spowodowane niewielką, ale jednak istotną ilością światła w atmosferze. Światło to ma wysoką temperaturę, nadającą obrazom niebieskawy odcień.

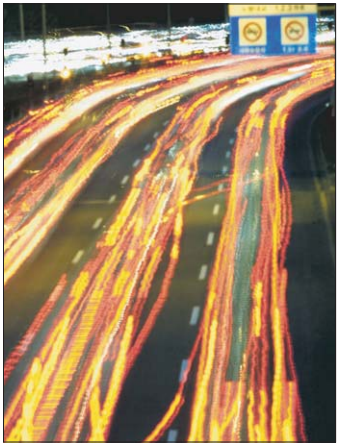

▲ Niebo widziane na fotografiach wykonanych w środku nocy jest całkowicie czarne

Niebo widziane na fotografiach wykonanych w środku nocy jest całkowicie czarne, gdyż nie jest już ono rozświetlone nawet odrobiną światła. Sprawdź, w jaki sposób będą wyglądały zdjęcia zrobione o różnych porach nocy.

Smugi świateł

Ustawienie czasu otwarcia migawki wynoszącego dwie sekundy lub więcej, wraz z jednoczesnym zastosowaniem trybu automatycznego doboru przysłony lub konfiguracji ręcznej, umożliwia sfotografowanie smug światła i śledzenie oświetlenia przejeżdżających pojazdów. Metoda ta pozwala na uchwycenie poruszających się świateł w sposób, który normalnie nie jest dostępny dla ludzkiego oka. Fotografując smugi świateł, upewnij się, że cała scena jest wystarczająco ciemna. Jeśli będzie ona zbyt jasna, smugi będą niewidoczne.

Nawet jeśli Twój aparat fotograficzny nie pozwala na bezpośrednie ustawienie długiego czasu otwarcia migawki, i tak możesz uzyskać analogiczny efekt dzięki trybowi *Night Landscape*. Niemniej jednak, w dowolnym wypadku Twoja cyfrówka musi oferować czas naświetlania wynoszący co najmniej dwie sekundy.

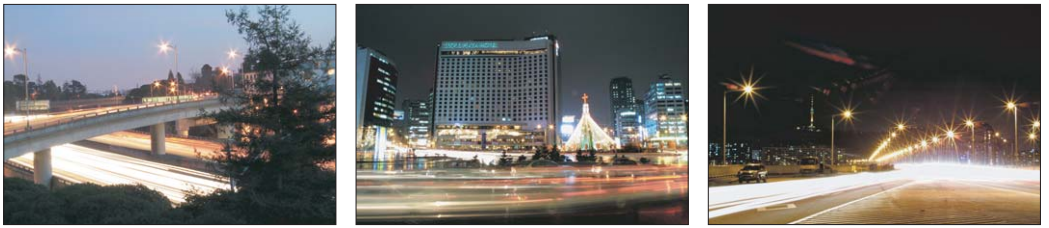

▲ Smugi światła znacznie rozjaśniają zdjęcie

Redukcja szumu

Długi czas otwarcia migawki sprawia, że nasila się zjawisko cyfrowego szumu. Może ono zostać w pewien sposób zredukowane dzięki obniżeniu czułości aparatu do poziomu np. ISO 50 lub ISO 100. Niektóre proste aparaty cyfrowe oferują funkcję redukcji szumu, podczas gdy w innych przypadkach aparat automatycznie przetwarza fotografie nocne w taki sposób, aby zmniejszyć wpływ tego zjawiska przed zapisaniem zdjęcia na kartę pamięci.

W celu sfotografowania smug światła ustaw aparat w miejscu, w którym panuje znaczny ruch pojazdów. Pamiętaj przy tym, aby zachować bezpieczną odległość od ulicy. Ponieważ będziesz wykorzystywał długie czasy otwarcia migawki, wynoszące dwie sekundy lub więcej, zastosuj statyw lub umieść aparat na płaskiej, stabilnej powierzchni podczas wykonywania zdjęcia. To samo ujęcie powinieneś też wykonać przy kilku różnych wartościach ekspozycji.

▲ Zdjęcia wykonane przy czasie otwarcia migawki wynoszącym 30 sekund

Fotografowanie sztucznych ogni

Fotografowanie sztucznych ogni wymaga zastosowania statywu. Gdy dotrzesz na miejsce, sprawdź kierunek wiatru. Dym z wybuchających fajerwerków jest niepożądanym gościem na zdjęciu, powinieneś zatem ustawić się zgodnie z kierunkiem wiatru.

Dobra kompozycja, która pozwoli oglądającemu na ogarnięcie potęgi i piękna sztucznych ogni, powinna zawierać ludzi, budynki lub lustro wody.

W przypadku aparatów automatycznych możesz zastosować specjalny tryb przeznaczony do fotografowania sztucznych ogni (*Fireworks Show*), który ustawia długi czas otwarcia migawki, szybciej reaguje na wciśnięcie spustu, ustawia ostrość w nieskończoności i wyłącza lampę błyskową. Nie wszystkie aparaty automatyczne oferują tego typu opcję, o jej dostępności należy przekonać się w instrukcji obsługi.

Jeśli jesteś posiadaczem aparatu półautomatycznego, w przypadku większości zdjęć fajerwerków powinieneś zastosować czas otwarcia migawki wynoszący 3 sekundy lub więcej. Ponieważ nigdy nie wiadomo, kiedy nastąpi kulminacyjny moment pokazu, zadbaj o to, by zaopatrzyć się w kartę pamięci o wystarczającej pojemności i obserwuj widowisko aż do samego końca.

▲ Czas otwarcia migawki wynoszący 8 sekund pozwolił na sfotografowanie kilku sztucznych ogni na jednym zdjęciu

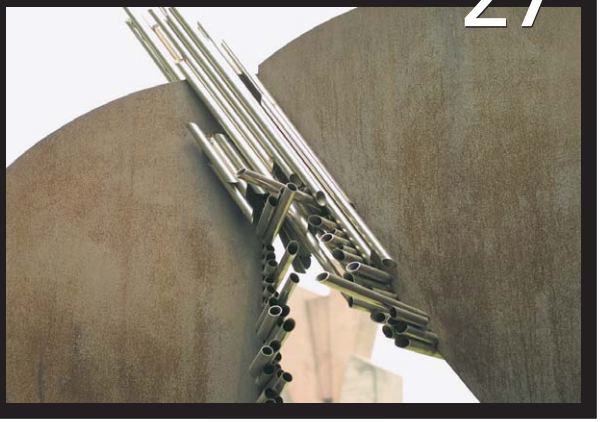

▲ Teleobiektyw pozwolił na wypełnienie kadru elektryzującym i imponującym pokazem sztucznych ogni

▲ Ustawienie ostrości na pierwszym planie sceny znacznie zmniejszy efektowność i rozmiar sztucznych ogni. Należy tego unikać!

27

Wschody i zachody słońca

Wschód i zachód słońca to stosunkowo proste tematy zdjęcia, gdyż ewentualne błędy naświetlenia nie zmniejszą drastycznie wartości fotografii. Jest to jedna z przyczyn, dla których tematyka ta jest jedną z najbardziej satysfakcjonujących dla początkujących fotografików. Co więcej, dramatyczne sceny rozgrywające się na naszym niebie dostępne są dla wszystkich, nie będziesz więc zmuszony do odbywania dalekich podróży, by zrobić upragnione zdjęcie.

Planowanie

Ponieważ zachód i wschód słońca to krótkotrwałe zjawiska, sesję zdjęciową i odpowiednie miejsce do fotografowania powinieneś zaplanować i wybrać wcześniej. Najlepsze warunki do robienia tego typu zdjęć są około pół godziny przed zachodem lub pół godziny przed wschodem słońca. Ziemia i niebo skąpane są wówczas w ciepłych, złotych barwach.

Teleobiektyw

Teleobiektyw to w tym wypadku rzecz niezbędna. Obiektywy typu *zoom* oferujące ogniskową w zakresie 35 – 105 mm umożliwiają zrobienie niezłego zdjęcia krajobrazowego ze słońcem w tle, jeśli maksymalnie wykorzystasz ich możliwości.

▲ Zachód słońca sfotografowany obiektywem 50 mm

▲ Wschód słońca sfotografowany obiektywem 50 mm

Niemniej jednak, jeśli chcesz, by słońce było dominującym elementem kompozycji, będziesz potrzebował aparatu cyfrowego oferującego lepsze możliwości w zakresie teleobiektywu. Możesz również wykorzystać funkcję *zoom* Twojego obiektywu i uwzględnić w kompozycji pobliskie zabudowania. Dzięki temu — przez porównanie — będziesz mógł ukazać rozmiary słońca.

▲ Zdjęcie wykonane obiektywem 200 mm pozwala wypełnić kadr pomarańczową barwą

▲ Ten zachód słońca sfotografowany został przy użyciu obiektywu 400 mm. Zdjęcie obejmuje również pobliskie budynki, dzięki czemu uzyskano kompozycję przedstawiającą słońce zachodzące nad miastem

Reguła trzech

Ogólnie rzecz biorąc, zdjęcia, których główny motyw znajduje się w centrum kadru, są mniej interesujące niż te, w których umieszczony jest on poza środkiem. Przykładowo, jeśli chcesz sfotografować zachód lub wschód słońca, podziel kadr na trzy części, a następnie zaplanuj położenie poszczególnych elementów. I tak, umieść słońce lub horyzont w części położonej najniżej, aby podkreślić znaczenie nieba, lub w górnej, by zwiększyć rolę wody lub sylwet lądu rysujących się na horyzoncie.

Zasada ta nosi nazwę *reguły trzech* i została omówiona dokładniej w podrozdziale 8., „Kompozycja ujęcia”. Potraktuj tę regułę jako wskazówkę i staraj się unikać umieszczania głównego motywu zdjęcia w środku kadru za każdym razem. W niektórych przypadkach złamanie tej zasady może wyjść tylko na dobre.

▲ W tej kompozycji zaakcentowany został ocean

▲ Na tym zdjęciu zaakcentowane zostało niebo

▲ Lecące ptaki nadają dynamikę kompozycji i przyciągają uwagę oglądającego

Zmieniające się barwy nieba

Najpiękniejsze niebo można zobaczyć, gdy słońce jest tuż nad horyzontem. Niemniej jednak, lepszą gamę barw nieboskłonu możesz uzyskać tuż po tym, gdy słońce skryło się za horyzont, lub też wówczas, gdy za chwilę ukaże się ponad jego linią. Ze względu na to, że nie będzie ono widoczne w scenie, łatwiej jest też dobrać odpowiednią ekspozycję obrazu.

▲ O zachodzie słońca ocean mieni się feerią złotych barw

▲ Zachód słońca wypełnia niebo krwistymi kolorami

Bądź wrażliwy na zmieniające się oświetlenie. O zachodzie lub wschodzie słońca na nieboskłonie może rozegrać się niezwykła gra świateł zmieniająca wygląd chmur lub spowijająca scenerię ciepłą, miękką poświatą. Najpiękniejszą rzeczą w zachodach i wschodach słońca jest ich niepowtarzalność. Nigdy nie uda Ci się zrobić dwóch zdjęć, na których pokrywa chmur, oświetlenie i gama barw będą identyczne.

▲ Zatrzymać ulotne piękno wschodu słońca...

▲ Zachody słońca mogą być naprawdę niezwykłe